

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 81/2022, referent a l'Institut Jaume Almera del Departament d'Educació.

Antecedents

1. En data 09/02/2022, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, per trasllat de l'AEPD, un escrit d'una persona pel qual formulava una denúncia contra l'Institut públic Jaume Almera del Departament d'Educació (en endavant, l'IES) amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals.

En concret, la persona denunciant posava de manifest que en data (...) /2022, tot i que la data correcta seria el dia (...) /2022, la direcció de l'IES va enviar un correu electrònic a *"todos los padres de la clase (...)"*, *"con los nombres y apellidos de todos los alumnos de la clase (...)"*, *"aportando información de inoculados y no inoculados de la vacuna Covid. (...)"*.

Per tal d'acreditar aquests fets, la persona denunciant aportava la següent documentació:

- Còpia del correu electrònic, de data (...) /2022, sotasignat pel *"(...) de l'Institut Jaume Almera"*, que segons, el seu encapçalament es dirigeix a les *"famílies d'alumnat de (...)"*, i que inclou un quadrant en què hi consten les dades personals de 25 alumnes (*"primer cognom"*, *"segon cognom"*, *"nom"*, *"Estat Covid"*, *"immunitzat"* o *"no immunitzat"*).
- Còpia del correu electrònic, de data (...) /2022, sotasignat per la persona denunciant, adreçat a *"la direcció de l'Institut Jaume Almera"*, mitjançant el qual posava de manifest que la tramesa del dit correu, de data (...) /2022, que incloïa informació sobre els alumnes *"inoculats"* i *"no inoculats"*, podria implicar la vulneració de la normativa de protecció de dades personals.
- Còpia del correu electrònic, de data (...) /2022, mitjançant el qual el (...) del centre educatiu respon el correu tramès per la persona denunciant, en data (...) /2022, i demana disculpes *"(...) per l'error comés en l'enviament de la informació relativa a la gestió dels casos positius de covid del grup (...)"*.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 50/2022), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d'ara endavant, LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador.

3. En aquesta fase d'informació, en data 25/08/2022, es va requerir el centre educatiu denunciat perquè informés sobre la base jurídica que empararia l'enviament a totes les famílies de (...), del llistat en què s'informa de l'estat de vacunació de tots els menors d'aquest curs i que indiqués les circumstàncies o la justificació que hauria propiciat l'enviament d'aquesta informació.

4. En data 09/09/2022, la direcció del centre educatiu va respondre el requeriment esmentat a través d'escrit en què exposava el següent:

- Que “(...) El tractament de les dades de salut de l'alumnat de (...) relacionades amb la pandèmia de Covid 19 es va fer en l'exercici d'una missió d'interès públic atribuïda als centres educatius d'acord amb el que estableixen la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (LEC) i la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE) que preveuen que els centres docents poden tractar les dades personals del seu alumnat que siguin necessàries per a l'exercici de la seva funció educativa i orientadora així com el dret dels alumnes a gaudir de condicions saludables i d'accessibilitat en l'àmbit educatiu. Això en connexió amb la normativa de salut pública i sectorial aplicable al cas. (...)”
- Que “Els centres educatius ens vam veure obligats a complir normes de salut pública com la Llei 9/2021, de 29 de març, de mesures urgents de prevenció, contenció i coordinació per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la Covid 19, que establí l'obligació per al conjunt d'administracions públiques de facilitar a l'autoritat de salut pública competent les dades necessàries fins i tot d'identificació per al seguiment de la Covid 19. Per la seva part, en l'àmbit educatiu, els **decrets lleis 41/2020, de 10 de novembre, i el 20/2021, de 14 de setembre, van regular la transferència de dades de salut de l'alumnat en relació amb la Covid 19 entre el Departament de Salut i els centres docents. El darrer d'aquests instruments** va introduir-hi la necessitat de disposar de les dades de vacunació que el Departament de Salut adreçava a les direccions dels centres. En compliment d'aquestes normes, les direccions havíem de comunicar a les famílies de l'alumnat les mesures concretes de confinament: qui havia de fer quarantena i qui no dins de cadascun dels grups estables de convivència que estaven predeterminats on s'hi hagués detectat un cas positiu a fi de dur a terme el control epidemiològic i contenir els possibles brots i contagis per la Covid 19 als centres educatius. (...)”
- Que, en relació amb l'enviament del correu electrònic, de data (...)/2022, “(...) Les direccions de centres educatius havíem d'informar a totes les famílies d'alumnes d'un grup de contacte estret (GCE), és a dir, d'un grup-classe, de l'aparició d'un cas positiu COVID en el grup, basant-nos en la informació que rebíem de la persona referent-COVID (RECO) assignada pel Departament de Salut al nostre centre. De la mateixa manera, havíem d'informar també de l'alumnat que havia de fer confinament i de l'alumnat que no havia de fer confinament, en funció de la seva situació immunitària. A més, també havíem de comunicar a les famílies del lloc i el moment que el seu fill/a havia d'anar per fer la prova corresponent. El principi del segon trimestre del curs 2021-2022 (10 de gener de 2022) va ser el moment de màxima explosió de casos COVID a les escoles i instituts. En concret, la tarda del dia (...) la RECO de (...) em va informar per mail de 6 casos positius COVID, amb els seus corresponents 6 CGE i les comunicacions derivades dels confinaments i no confinaments i dels llocs, hores i minuts de les proves corresponents. En global, un nombre total de 146 alumnes i famílies afectades. En horari no laboral (com es pot veure en els mails presentats per l'acusació) i amb urgència perquè la realització de les proves era per al dia següent a primera hora del matí, vaig haver de fer totes les notificacions derivades d'aquests casos. En el tractament del grup (...) vaig cometre l'error de reenviar el correu electrònic rebut de la RECO, que contenia també recomanacions per al confinament de menors d'edat. La urgència i l'excés de feina i responsabilitat em van fer cometre aquest error. (...)”

En resposta al requeriment, la direcció del centre educatiu també posava de manifest que, en data (...)/2022, el (...) del centre es va “comunicar amb totes les famílies del grup per demanar-los disculpes del meu error” i “comprensió en una situació de tanta responsabilitat i excés de feina (...)”. En el mateix escrit de resposta, la direcció del centre educatiu exposava

que, posteriorment a aquella data, no s'havia tornat a repetir un incident similar i que l'equip directiu va decidir fer un curs de formació sobre el tractament de dades personals.

5. En data 27/10/2022, encara en el marc d'aquesta fase d'informació prèvia, l'Autoritat va adreçar un ofici a la persona denunciant per tal que informés si, en relació amb els fets denunciats, havia interposat una demanda judicial, tal com es desprenia del correu electrònic, de data (...)/2022, adreçat a la direcció de l'Institut Jaume Almera, pel qual la mateixa persona denunciant manifestava que *“ens veiem amb la obligació moral i legal de posar-me en contacte amb el jutjat de guàrdia pertinent (...)”*.

6. En data 30/10/2022, la persona denunciant va respondre el dit ofici, de data 27/10/2022, i va informar el següent: *“Em reservo la demanda judicial pertinent a l'espera de conèixer el resultat de les accions del vostre organisme (...)”*.

7. En data 09/11/2022, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra l'Institut Jaume Almera del Departament d'Educació per una infracció prevista a l'article 83.5.a) en relació amb l'article 5.1.f), ambdós del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant, RGPD). Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada en data 11/11/2022.

A l'acord d'iniciació es concedia a l'entitat imputada un termini de 10 dies hàbils per formular al·legacions i proposar la pràctica de proves que considerés convenientes per defensar els seus interessos.

El termini s'ha superat i no s'han presentat al·legacions.

Fets provats

La direcció de l'IES Jaume Almera, en data (...)/2022, va enviar un correu electrònic a totes les famílies del grup (...), en el que s'inclouïa la llista dels alumnes del grup, menors d'edat, - identificats amb nom i cognoms-, on es detallava si estaven *“immunitzats”* o *“no immunitzats”*. D'aquesta manera, l'IES va revelar als destinataris del correu electrònic, dades personals dels alumnes, a partir de les quals es podia inferir quins alumnes estaven vacunats o no, i quins alumnes havien passat prèviament la malaltia, és a dir, dades de salut.

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen l'LPAC, i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. D'acord amb l'article 64.2.f) de l'LPAC i de conformitat amb el que s'indica a l'acord d'iniciació d'aquest procediment, escau dictar aquesta resolució sense una proposta de resolució prèvia, atès que l'entitat imputada no ha formulat al·legacions a l'acord d'iniciació. Aquest acord contenia un pronunciament precís sobre la responsabilitat imputada.

3. En relació amb els fets descrits a l'apartat de fets provats, relatius a la revelació de dades de salut de menors d'edat, cal acudir a l'article 5.1.f) de l'RGPD, que preveu que:

"1. Los datos personales serán:

(...)

f) Tratados de tal manera que se garantice una seguridad adecuada de los datos personales, incluida la protección contra el tratamiento no autorizado o ilícito y contra su pérdida, destrucción o daño accidental, mediante la aplicación de medidas técnicas u organizativas apropiadas («integridad y confidencialidad»)."

D'altra banda, la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD), en relació al deure de confidencialitat, estableix el següent al seu article 5.1: *"Els responsables i encarregats del tractament de dades així com totes les persones que intervinguin en qualsevol fase d'aquest estan subjectes al deure de confidencialitat a què es refereix l'article 5.1.f) del Reglament (UE) 2016/679"*

Així mateix, cal citar l'article 13 de l'LPAC, que enumera un catàleg de drets de les persones en les seves relacions amb les administracions públiques, en el qual es recull expressament a la lletra h) el dret *"A la protecció de dades de caràcter personal, i en particular a la seguretat i confidencialitat de les dades que figurin als fitxers, sistemes i aplicacions de les administracions públiques"*.

En el present cas, atesa la informació que es va revelar amb l'enviament del correu electrònic de data (...)/2022, cal fer notar que l'article 9 de l'RGPD atorga la categoria especial de dades personals a les dades relatives a la salut de les persones.

Durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat degudament el fet descrit a l'apartat de fets provats, que és constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.5.a) de l'RGPD, que tipifica com a tal la vulneració dels *"principios básicos para el tratamiento, incluidas las condiciones para el consentimiento a tenor de los artículos 5, 6, 7 y 9"* entre els quals es contempla el principi de confidencialitat (art. 5.1.f RGPD).

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció molt greu a l'article 72.1.i) de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD), en la forma següent:

"i) La vulneració del deure de confidencialitat que s'estableix a l'article 5 d'aquesta Llei orgànica. "

4. L'article 77.2 LOPDGDD disposa que, en el cas d'infraccions comeses pels responsables o encarregats enumerats a l'art. 77.1 LOPDGDD, l'autoritat de protecció de dades competent:

"(...) ha de dictar una resolució que les sancioni amb una amonestació. La resolució ha d'establir així mateix les mesures que escaigui adoptar perquè cessi la conducta o es corregeixin els efectes de la infracció que s'hagi comès.

La resolució s'ha de notificar al responsable o encarregat del tractament, a l'òrgan del qual depengui jeràrquicament, si s'escau, i als afectats que tinguin la condició d'interessat, si s'escau."

En termes similars a l'LOPDGDD, l'article 21.2 de la Llei 32/2010, determina el següent:

"2. En el cas d'infraccions comeses amb relació a fitxers de titularitat pública, el director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi les mesures a adoptar per a corregir-ne els efectes. A més, pot proposar, si escau, la iniciació d'actuacions disciplinàries d'acord amb el que estableix la legislació vigent sobre el règim disciplinari del personal al servei de les administracions públiques. Aquesta resolució s'ha de notificar a la persona responsable del fitxer o del tractament, a l'encarregada del tractament, si escau, a l'òrgan del qual depenguin i a les persones afectades, si n'hi ha".

En el present cas, es considera innecessari proposar mesures correctores, en tractar-se d'un fet puntual ja consumat, i tenint en compte que la direcció del centre educatiu ha posat de manifest que, arran del dit incident, l'equip directiu del centre educatiu va decidir rebre formació sobre el tractament de dades per evitar que es torni a repetir un fet de les mateixes característiques.

Per tot això, resolc:

1. Amonestar l'Institut Jaume Almera del Departament d'Educació com a responsable d'una infracció prevista a l'article 83.5.a) en relació amb l'article 5.1.f), ambdós de l'RGPD.
2. No cal requerir mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 4rt.
3. Notificar aquesta resolució a l'Institut Jaume Almera del Departament d'Educació.
4. Comunicar la resolució al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'article 77.5 de l'LOPDGDD.
5. Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat imputada pot interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de l'LPAC. També pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora,